# Оқушыларды адамгершілік ке тәрбиелеу

**Зерттеудің мақсаты:** адамгершілікке тәрбиелеудің негіздерін зерттеу.

**Зерттеудің міндеттері:**

-Адамгершілікке тәрбиелеудің педагогикалық аспектілерін ашу;
-Адамгершілік ұғымының теориялық сипатын келтіру;
-Мектепте адамгершілікке тәрбиелеудің негізгі ерекшелігін талдау;
-Ұлттық педагогикада адамгершілікке тәрбиелеу мәселесіне талдау жасау;
-Тәжірибелік бөлімде тәрбиелеубарысында адамгершілікті қалыптастыру жолдарын көрсету.

# Кіріспе:

Адамның адамгершілік, саналылық дәрежесі – оның тәртібі мен іс-әрекетін анықтайтыны әлдеқашан дәлелденген.

Адамның бойынан адамгершілік қасиеттер табылса, әрине сымбатты, парасатты көрінеді.

Адамгершілік – адамның асыл қасиеті. Жүсіп Баласағұн адамгершілік пен инабаттылықтың төрт қасиетін 6600 тармақтан 72 тараудан тұратын "Құтты білік" дастанында көрсетіп берді.

Шығыстың ұлы ғалымы әл-Фараби: Жас жеткіншектеріңізді көрсетіңіз, мен сіздердің болашақтарыңызды айтып берейін деген екен.

# Адамгершілік бастау неде?

Жақсылық адам бойына сол бала кезде егіледі. Ол жылдар өте келе өніп шығады. Жақсылық өнімнің шыққаны немесе оны жамандықтың арам шөптері басып кеткені сонда ғана белгілі болады. Ізеттілік пен сыпайылық сияқты адамгершілік түрлері отбасынан басталады.

Адамгершілік қасиет ең бірінші әр оқушының отбасын сыйлаудан басталады. Әке-шешеге ешқашан дауыс көтеруге, сөз қайтаруға болмайды. Ата-анасын сыйламаған адам басқа біреуді сыйлап жетістірмейді. Ата-ананы ренжітпеу – әр баланың өмір бойғы міндеті. Үлкен адамдарға қоғамдық көліктерде орын беру, сұрақтарына дұрыс жауап беру қажет.

**Отбасы** – сыйластық, жарастық орнаған орта.
**Отбасы** – бала тәрбиесінің ең алғашқы ұжымы.

# Мақал сөздер:

Ата-ананың ақылы сарқылмайын көлмен тең.

Адамгершіліксіз адам айқайлай келеді.
Жан жағын жайпай келеді.
Адамгершілікті адам жай-жай келеді,
Жан-жағын байқай келеді.

Ақыл тозбайтын тон. Білім таусылмайтын кен.

Ақыл-байлық- азбас байлық
Ақылың болса арыңды сақта
Ар ұят керек әр уақытта.

# «Ана өсиеті»

*Ана айты бір өсиет баласына*
*Бір жолдың шығарып сап саласына.*
*Ей, балам шамаң келсе жақсылық ет,*
*Ақпейіл адамзаттың арасына.*
*Егерде жол үстінде тікен жатса,*
*Кірер деп аяғына біреу басса,*
*Ерінбей-ақ иіліп қолыңменен*
*Сол тікенді көтеріп алып таста.*
*Бұл еңбегің қалмасты басқа, бекер*
*Соны көрген соңғы жас солай етер.*
*Жақсы үлгіні жалпы жұрт дәстүр*
*жасап,*
*Жол тазарып жолаушы жолдан өтер.*

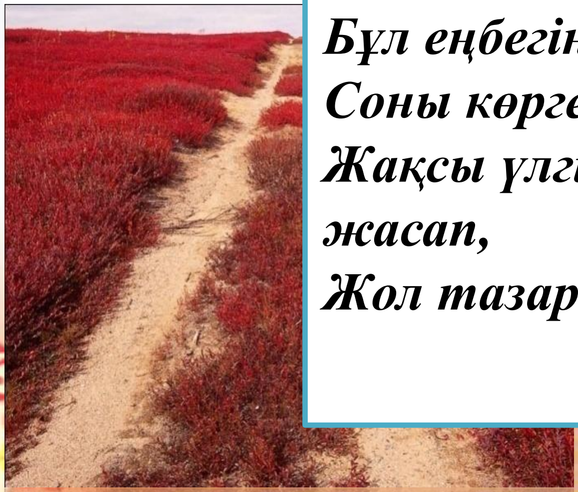

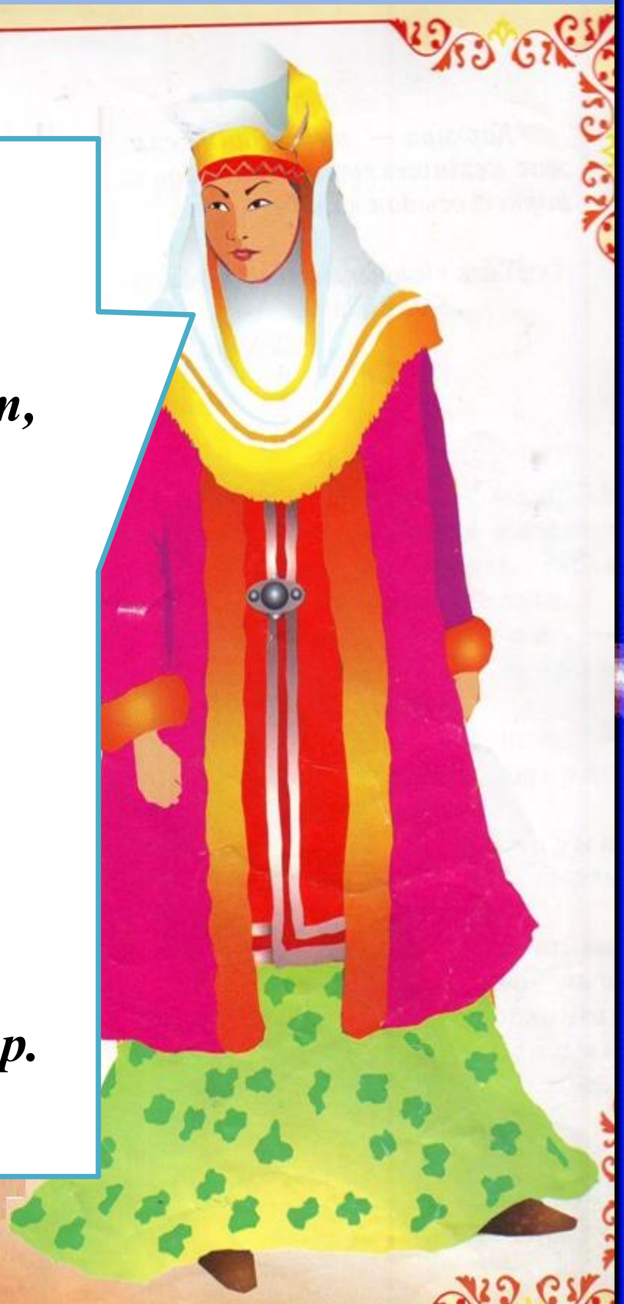

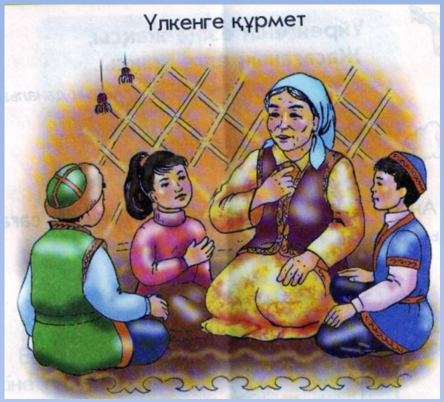


Әдептілік тәрбие бастауы.

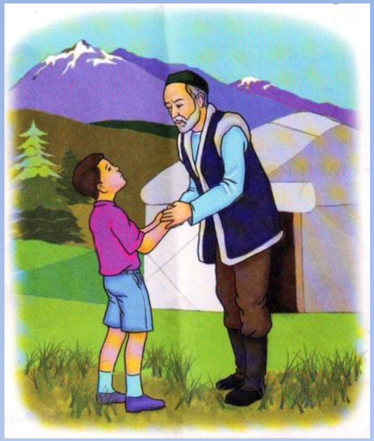

Сәлемдесу- әдептілік бастау.

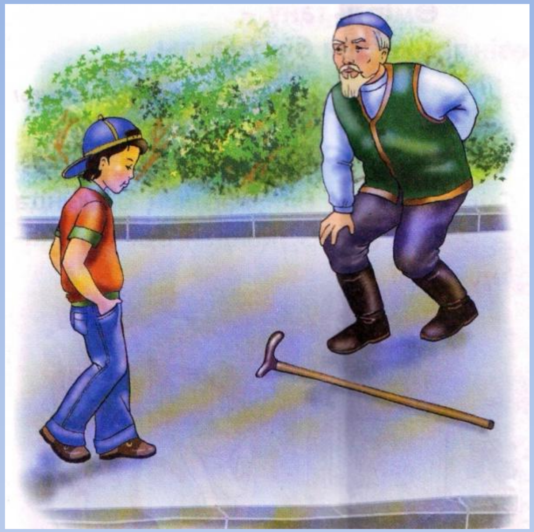

Үлкенге де сіз, кішіге де сіз.
Барша жанды құрметтеп, бас иеміз біз.

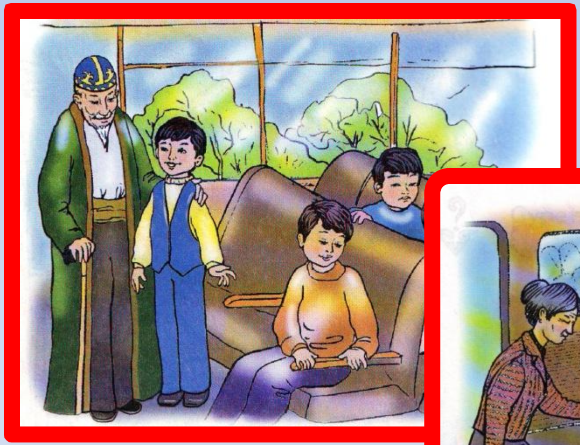

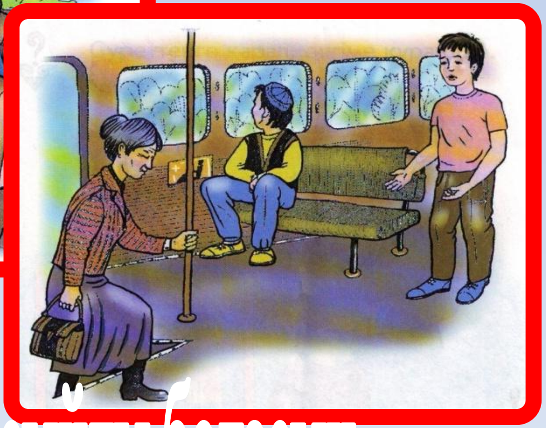

Сыйласаң – сыйлы боласың.

Әр адамның бойында мынадай қасиеттер қалыптасуы керек. ***Олар:***

- **Отансүйгіштік.**
- **Әдептілік.**
- **Қайырымдылық.**

## Отбасында адамгершілік тәрбиесін қалыптастыру теориясы:

- Өтірік айтудан аулақ болу;
- Зорлық жасаудан аулақ болу;
- Сұраусыз затын алмауы;
- Ата- ана баланы еркелетудің жөнін, орнын белгіні дұрыс.

# Қайырымдылық – жылы жүректен.

# Адамгершіліктің қарапайым қағидалары

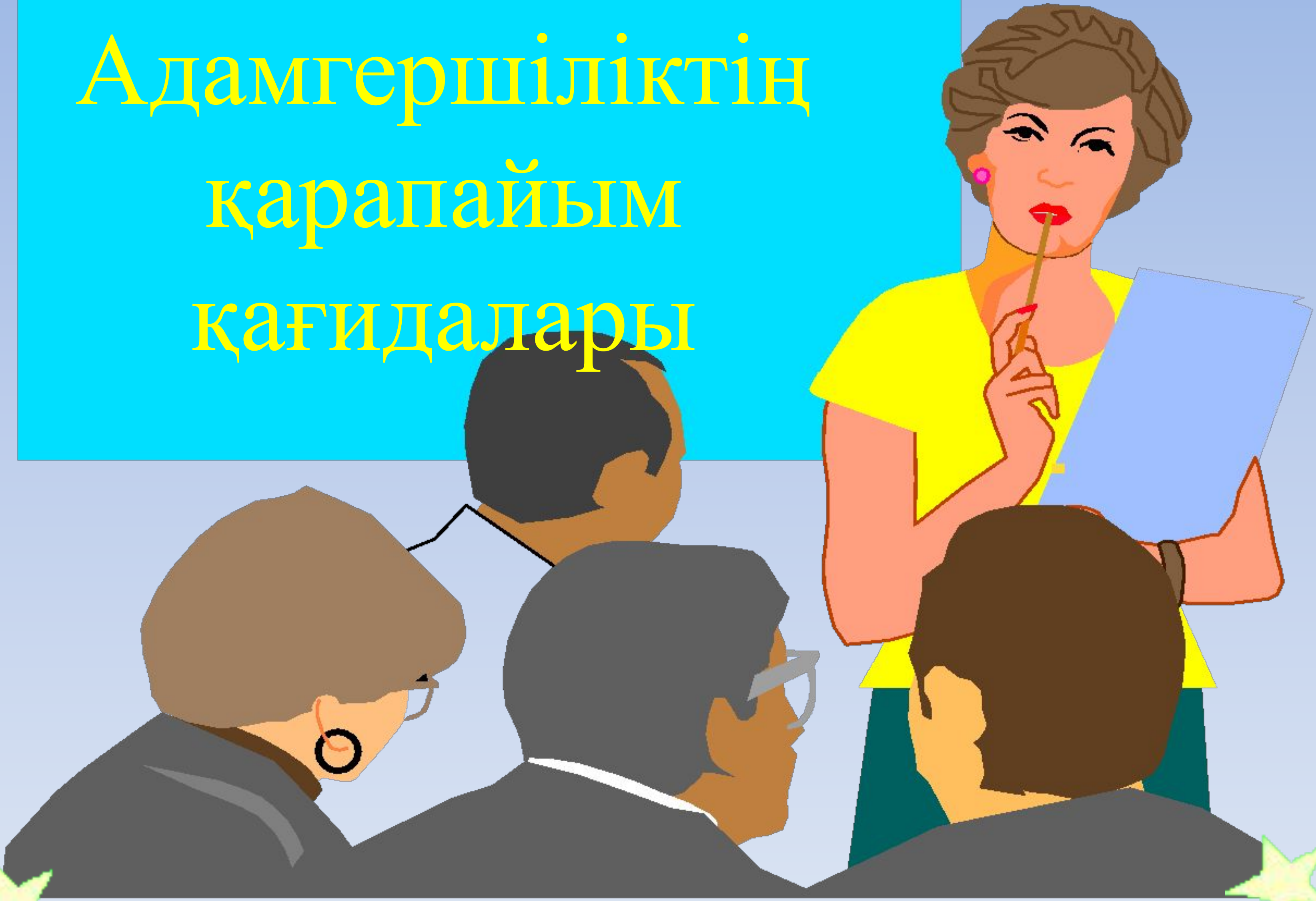

# Адамгершіліктің қарапайым қағидалары

Амандасу

Үлкенді құрметтеу

Тілін сыйлау

Отанын қорғау

Дінін сатпау

# Қорытынды:

Адамгершілік қасиет- жеке адамның басындағы емес, жалпы қоғамның қордалы байлығы.

Адамдық борыш ар үшін,
Барша адамзат қамы үшін.
Серт берген еңбек етем деп,
Алдағы атар таң үшін.

# НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!